

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันอังคารที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันอังคารที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๐.๔๐ น. ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา (เกียกกาย) ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

ก่อนเปิดการประชุม ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา ได้อนุญาต ให้สมาชิกวุฒิสภาปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใด ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๘ จำนวน ๑๐ คน เป็นเวลาพอสมควร

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุม ตามระเบียบวาระการประชุม สรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	ไม่มี
(๒) รับรองรายงานการประชุม	ไม่มี
(๓) กระทู้ถาม	ไม่มี
(๔) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	จำนวน ๑ เรื่อง

- รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การทบทวนนโยบายและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
คณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ (พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์) และประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาการศึกษาการป้องกันและแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้รวมทั้งการรักษาความมั่นคงและการปกป้องผลประโยชน์ของชาติทั้งทางบกและทางทะเล (พลเอก จีระศักดิ์ ชมประสพ) และรองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง (ศาสตราจารย์นิสสารก์ เวชยานนท์) ได้เสนอผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่

จังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดขึ้นโดยมีเงื่อนไขหลัก คือ ความแตกต่างเรื่องชาติพันธุ์ ประวัติศาสตร์ และศาสนา จากสถิติเหตุการณ์ความมั่นคง ผู้ได้รับบาดเจ็บ เสียชีวิต และการใช้จ่ายงบประมาณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๖๓ พบว่า มีเหตุการณ์ความรุนแรง ปริมาณผู้ได้รับบาดเจ็บ ผู้เสียชีวิต ลดลง การใช้จ่ายงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาก็ลดลง โดยเป็นการใช้ในมิตงานพัฒนามากกว่ามิตงานความมั่นคง อย่างไรก็ตาม การแก้ไขปัญหาในระยะยาว ต้องมีการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการศึกษา ควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาและยกระดับระบบบริการสาธารณสุข ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ด้านการศึกษา มีปัญหาด้านมาตรฐานการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าภูมิภาคอื่น ๆ และค่าเฉลี่ยของประเทศ เกิดข้อจำกัดในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการเข้าสู่ตลาดแรงงาน ด้านเศรษฐกิจและสาธารณสุขรายได้ครัวเรือนมีทิศทางพัฒนาที่ดีขึ้น แต่อย่างน้อยกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศและภูมิภาคอื่นๆ หนี้สินครัวเรือนในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ยกเว้นจังหวัดยะลาที่ลดลง

นโยบายการศึกษา โครงสร้างการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มุ่งเน้นความเป็นเอกภาพของประเทศและมีการยืดหยุ่นผ่อนปรนให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลในแต่ละยุคสมัย โดยเฉพาะหลังเกิดสถานการณ์ความรุนแรงในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ มีนโยบายผ่อนปรนและคำนึงถึงสิทธิชุมชนและอัตลักษณ์มากยิ่งขึ้น เห็นได้จากการเปิดพื้นที่ให้มีการสอน “หลักสูตรอิสลามศึกษาแบบเข้ม” ร่วมกับหลักสูตรพื้นฐานสามัญ ปัญหาการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สำคัญ ได้แก่ (๑) ปัญหาขาดแคลนครูผู้สอน เพราะครูที่มีความรู้ความสามารถขอโอนย้ายออกจากพื้นที่จำนวนมาก (๒) ปัญหาค่านิยมของการศึกษาต่อ เนื่องจากสถาบันการศึกษาในพื้นที่มุ่งเน้นการสอนหลักศาสนาเพียงอย่างเดียวส่งผลต่อโอกาสการเข้าสู่ตลาดแรงงานและการศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่นๆ (๓) ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา นักเรียนในพื้นที่ไม่สามารถแข่งขันกับนักเรียนในภูมิภาคอื่นจากความไม่สมดุลในการจัดการเรียนการสอนวิชาสามัญกับหลักคำสอนศาสนา (๔) ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนเนื่องจากหลายปัจจัย เช่น ความไม่พร้อมทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ความรู้ความสามารถของเด็กนักเรียนและครูผู้สอน (๕) ปัญหาด้านการขาดโอกาสและความไม่เสมอภาคทางการศึกษาที่สัมพันธ์กับความยากจนของครอบครัว ซึ่งปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้เกิดช่องว่างระหว่างรัฐกับเด็ก เยาวชน และผู้ปกครอง จนทำให้กลุ่มผู้ก่อความไม่สงบใช้เป็นข้ออ้างในการดึงเข้าสู่การเป็นแนวร่วมเพื่อบ่มเพาะปลูกฝังอุดมการณ์และความเชื่อที่ไม่ถูกต้องรวมทั้งฝึกยุทธวิธีและการก่อเหตุรุนแรงได้

คณะกรรมการจึงมีข้อเสนอแนะทางนโยบายและการพิจารณาศึกษาระยะต่อไป โดย (๑) ให้มีการทบทวนการจัดการศึกษาในพื้นที่ (๒) จัดการศึกษาในพื้นที่ให้มีความเป็นเอกภาพและสอดคล้องกับแผนและนโยบายที่เกี่ยวข้อง (๓) ทบทวนแนวทางการปลูกฝังอุดมการณ์ ความเชื่อ และค่านิยม ที่อยู่บนหลักสังคมพหุวัฒนธรรมกับความมั่นคงของประเทศอย่างสมดุล (๔) แก้ไขปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วน ได้แก่ การขาดโอกาสทางการศึกษา ปัญหาการสื่อสารและความรู้ความสามารถของนักเรียนและครูผู้สอน ปัญหาเด็กออกกลางคัน (๕) พัฒนาการศึกษาคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสุขภาพอนามัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก เยาวชน ผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชน เพื่อแก้ปัญหาช่องว่างระหว่างรัฐกับประชาชน และ (๖) ให้มีการจัดทำโครงการนำร่องเพื่อยกมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในพื้นที่ ภายใต้ “โครงการศึกษาทดลองการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”

ภายหลังที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น สรุปได้ว่า สถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตของคนในพื้นที่รวมถึงครูผู้สอน ทำให้เกิดปัญหาการขอโอนย้ายออกจากพื้นที่ ดังนั้น รัฐต้องสร้างขวัญกำลังใจให้ครูด้วยการให้โอกาสความก้าวหน้าทางอาชีพ หรือสวัสดิการพิเศษ ไปพร้อมกับการพัฒนาศักยภาพครู

การจัดการเรียนการสอน ต้องคำนึงบริบทแวดล้อมระดับสากล ควรดำเนินการภายใต้นโยบายที่เป็นเอกภาพ และมีแนวทางปฏิบัติที่หลากหลาย ต้องปรับปรุงการบริหารจัดการการศึกษา และหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อค้นหาศักยภาพของผู้เรียน มิใช่การมุ่งเน้นทักษะวิชาการ แต่ต้องมีทักษะชีวิตและทักษะอาชีพด้วย มุ่งเน้นการสร้างการรับรู้ให้เยาวชนรู้คุณค่าของความหลากหลายทางสังคม ที่ทำให้สังคมพหุวัฒนธรรมเป็นสังคมที่น่าอยู่ และให้มีการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา การพิจารณาความเหมาะสมของการใช้การทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ข้อเสนอให้มี “โครงการศึกษาทดลองการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” จะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมการจัดการศึกษาในทุกระดับทุกรูปแบบ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาดำเนินการที่ยาวนาน และตั้งข้อสังเกตว่า โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ใกล้เคียง “โครงการโรงเรียนประชารัฐจังหวัดชายแดนภาคใต้” ซึ่งดำเนินการในพื้นที่มาระยะหนึ่งแล้ว

นโยบายทางการศึกษาหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ควรปรับหลักสูตรการศึกษาในสถาบันการศึกษา โดยมุ่งเน้นไปที่การศึกษาเพื่อสร้างอาชีพ เพื่อแก้ปัญหาผลกระทบเศรษฐกิจ สังคม และการจ้างงานในพื้นที่ ให้มีการทบทวนการจัดการเรียนการสอนในพื้นที่เพื่อค้นหาแรงจูงใจว่า เพราะเหตุใดเด็กและเยาวชนจึงเลือกศึกษาในสถานศึกษาเอกชนมากกว่าสถานศึกษาของรัฐ และนิยมเข้าศึกษาในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม

นอกจากนี้ ยังมีข้อเสนออื่น ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ นอกเหนือไปจากการจัดการศึกษา โดยเสนอให้มีการเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม การพัฒนาฝึกฝนทักษะทางอาชีพ การสร้างงานและขยายการลงทุนในพื้นที่ รวมถึงการจัดหางานในพื้นที่อื่น ๆ การควบคุมการดำเนินการตามนโยบายของหน่วยงานระดับปฏิบัติ เพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและรายได้ในพื้นที่

คณะกรรมการได้ชี้แจงว่า ข้อแตกต่างที่สำคัญของการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กับพื้นที่อื่น คือ ปัญหาความไม่สงบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อพัฒนาการศึกษาในพื้นที่เป็นอย่างมาก และเมื่อสถานการณ์ความมั่นคงได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น จึงต้องมุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาต่อไป คณะกรรมการจึงได้ศึกษาปัญหาการจัดการศึกษา ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่ และเห็นว่าจะต้องติดตามผลสัมฤทธิ์ในภาพรวม คำนึงถึงความเชื่อมโยงของการศึกษาในแต่ละช่วงชั้น และสุดท้าย คือ ให้มีการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง สร้างความรักชาติ เพื่อสกัดกั้นการปลูกฝังอุดมการณ์ที่ไม่ถูกต้อง และการบิดเบือนหลักศาสนา ซึ่งปัจจุบันก็ได้มีหลายหน่วยงานดำเนินการในเรื่องนี้ สำหรับประเด็นข้อสังเกตอื่น ๆ ของสมาชิกวุฒิสภา จะได้นำเพิ่มเติมไว้ในรายงานของคณะกรรมการก่อนเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีดำเนินการ

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ และมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

ไม่มี

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่

จำนวน ๑ เรื่อง

- รายงานการโอนงบประมาณรายจ่าย ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานการโอนงบประมาณรายจ่าย ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของที่ประชุมวุฒิสภา ได้มีนางวิภาดา โชติรัตน์ศิริ รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกับคณะ เข้าร่วมประชุมชี้แจงรายงานต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า สำนักงบประมาณได้จัดทำรายงานการโอนงบประมาณรายจ่าย ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๑ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีการโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ระหว่างรายการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ โดยไม่มีการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ทั้งนี้ งบประมาณรายจ่ายงบกลางที่โอนระหว่างรายการมีจำนวนรวม ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท โดยเป็นการโอนจากรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไปยังรายการ ค่าใช้จ่ายชดเชยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน จำนวน ๗,๕๐๐ ล้านบาท รายการเงินเบี้ยหวัด บำเหน็จ บำนาญ จำนวน ๒๑,๘๕๐ ล้านบาท และรายการค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลข้าราชการ ลูกจ้างและพนักงานของรัฐ จำนวน ๕,๖๕๐ ล้านบาท ในส่วนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณนั้น เป็นการโอนภายในกระทรวงและการโอนต่างกระทรวง ระหว่าง ๒๑ กระทรวง ๑๗๑ หน่วยงาน โดยมีการโอนออกรวมทั้งสิ้น ๔,๕๑๑,๑๒๕,๔๐๐ บาท และการรับโอนรวมทั้งสิ้น ๔,๔๕๗,๙๐๕,๙๐๐ บาท ในส่วนสาเหตุหลักของการโอนออกงบประมาณรายจ่ายบุคลากร คือ การโอนย้าย ตาย ลาออก ของอัตรากำลังระหว่างปีงบประมาณ การบรรจุ อัตรากำลังใหม่ระหว่างปีงบประมาณล่าช้าโดยไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด การสิ้นสุดวาระของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ และอยู่ระหว่างการสรรหาคณะกรรมการ จึงเป็นผลทำให้งบประมาณ ค่าตอบแทนที่ได้จัดสรรไว้หมดความจำเป็น และค่าตอบแทนตามสิทธิคงเหลือเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของอัตรการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและการปรับลดอัตราเงินสมทบกองทุนประกันสังคมของ นายจ้างตามมาตราการบรรเทาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในส่วนสาเหตุหลักของการรับโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากร คือ การบรรจุอัตรารว่างและอัตราใหม่ที่ได้รับเพิ่มระหว่างปีงบประมาณ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของ คณะกรรมการซึ่งเพิ่มอัตราที่เกิดจากกฎหมายหรือประกาศที่เกี่ยวข้อง ค่าตอบแทนพิเศษเพิ่มขึ้น การปรับเพิ่มอัตราค่าเช่าบ้านตามพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการจ่ายเงินสมทบกองทุนเงินทดแทนตามพระราชบัญญัติเงินทดแทน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ และการรับโอนอัตรากำลังระหว่างปีจากหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายที่มีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติรับทราบรายงานการโอนงบประมาณรายจ่ายดังกล่าว ตามที่สำนักงบประมาณเสนอเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ และให้รายงานต่อรัฐสภาต่อไป

จากนั้น คณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณซึ่งประธานวุฒิสภามอบหมายให้ พิจารณาศึกษารายงานดังกล่าว โดยประธานคณะกรรมการ (พลเอก ชุตินันท์ ตีตตะสังคะ) ได้แถลงผลการพิจารณาศึกษาต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า คณะกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า งบประมาณที่หน่วยรับ งบประมาณต้องขอรับโอนทั้งสิ้น ๔,๔๕๗.๙๐๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๐ ของงบประมาณแผนงาน บุคลากรภาครัฐ ซึ่งถือว่ามีจำนวนไม่มาก โดยมีจำนวนหน่วยรับงบประมาณที่มีความจำเป็นต้องรับโอน จำนวน ๗๖ หน่วย คิดเป็นร้อยละ ๔๕ ของหน่วยรับงบประมาณ และมีจำนวนหน่วยรับงบประมาณที่มี งบประมาณคงเหลือและมีการโอนงบประมาณออก ๘๓ หน่วย คิดเป็นร้อยละ ๔๙ ทั้งนี้ นอกจาก ข้อเสนอแนะที่คณะกรรมการได้ให้ไว้ในรายงานผลการพิจารณาให้ความเห็นและข้อสังเกตต่อรายงาน การโอนงบประมาณรายจ่าย ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๑ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ แล้ว คณะกรรมการ เห็นว่า ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายด้านบุคลากร หน่วยรับงบประมาณควรมีการประมาณการ ความต้องการที่ถูกต้องและสามารถตรวจสอบได้ โดยในชั้นการเบิกจ่ายจะต้องยึดถือกรอบวงเงินที่ได้รับ จัดสรรเป็นสำคัญ

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

(๗) เรื่องอื่น ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม จำนวน ๑ เรื่อง

- ตั้งกรรมการในคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แทนตำแหน่งที่ว่าง

ผลการพิจารณา

โดยที่กรรมการในคณะกรรมการกิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ว่างลง ที่ประชุมจึงมีมติตั้ง พลเรือเอกชาติชาย ศรีวรขาน เป็นกรรมการในคณะกรรมการกิจการองค์กร อิสระตามรัฐธรรมนูญ แทนตำแหน่งที่ว่าง ตามที่ประธานคณะกรรมการกิจการองค์กร อิสระตามรัฐธรรมนูญ (นายก้านรงค์ จันทิก) เสนอ

เลิกประชุม เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา

